

F. t. l. vedr. færdselsloven

ternes opfattelse af risikoen for at blive grebet i en overtrædelse.

5.1. Bødetakster

Det er Trafikministeriets vurdering, at de bøder, der udstedes i forbindelse med overtrædelser af lovgivningens bestemmelser, ikke bør være så beskedne, at de mere opfattes som en formalitet end som en misbilligelse, og dermed ikke har den ønskede præventive virkning.

En bøde bør på den anden side heller ikke have en sådan størrelse, at den sigtede som følge af sine indkomstforhold ikke kan betale den. Det vil således være betænkeligt, hvis bødestørrelsen fører til, at mange ikke er i stand til at betale bøderne.

Prisudviklingen og den generelt stigende velstand, der har været i Danmark siden udsendelsen af Rigsadvokatens bødekatalog i 1991, medfører, at bødebeløb på 150 kr.-400 kr. kan opfattes som symbolske og dermed ikke har en egentlig præventiv effekt. En bøde på 200 kr. for ikke at have spændt sikkerhedsselen eller for ikke at anvende lys på cykel er således næppe det, der bevirker, at trafikanterne ændrer deres adfærd.

I disse tilfælde udsætter trafikanterne primært sig selv for fare, men den lovstridige adfærd kan også have konsekvenser for de øvrige trafikanter. Der kan f.eks. være tale om trafikanter, der måske kommer til skade, fordi de forsøger at undvige et sammenstød med en cyklist, der blev set alt for sent på grund af manglende lys på cyklen. Derudover kan der være tale om mere indirekte konsekvenser i form af de betydelige omkostninger, som personskader i trafikken medfører for samfundet i form af bl.a. hospitalsudgifter, genoptræning, tabte arbejdsår m.v.

Det vurderes, at hensynet til straffens præventive effekt taler for, at mindstebeløbene for overtrædelse af færdselsloven hæves væsentligt. Den regulerede afgift for overtrædelse af visse af færdselslovens standsning- og parkeringsregler udgør pr. 1. januar 2000 480 kr. Kontrolafgiften for kørsel uden billet i et S-tog udgør 500 kr. Det forekommer rimeligt, at bøder for overtrædelser af færdselslovgivningen ikke ligger lavere end disse afgifter.

Der bør på den baggrund som udgangspunkt ikke udstedes bøder for overtrædelse af færdselslovgivningen på under 500 kr.

Endvidere finder Trafikministeriet det hensigtsmæssigt, at bøder udmåles i beløb, der er delelige med 500, idet det vil betyde, at der vil komme væsentligt færre bødepositioner, end der er i dag.

Trafikministeriet kan tiltræde, at reduktionen af bødepositioner gennemføres på den af Rigsadvokaten

foreslåede måde, dvs. ved at bøder, der i dag ligger under 500 kr., hæves til 500 kr., bøder på over 500 kr., men under 1.000 kr. hæves som udgangspunkt til 1.000 kr. og så fremdeles.

Der henvises til forslaget til ny § 118 a, stk. 1, og til bemærkningerne til bestemmelsen nedenfor.

5.2. Nedsættelsesgrunde

Som nævnt ovenfor har Rigsadvokaten foreslået, at den gældende ordning med hensyn til nedsættelse af bøder til personer med særlig lav indtægt ophæves, dog således at der fortsat skal ske en nedsættelse af bøder til unge under 18 år.

Den nugældende praksis har i væsentlig grad karakter af en automatisk nedsættelse for personer, der tilhører nærmere angivne grupper, uden at der foretages en reel vurdering af den enkeltes indtægtsforhold. I gruppen af pensionister er der således store forskelle mellem f.eks. en person, der alene modtager folkepension, og en person, der har store supplerende indtægter fra f.eks. private pensionsordninger og eventuelt en formue ved siden af. Der er ligeledes store indbyrdes forskelle i gruppen af studerende.

Disse forhold samt hensynet til en forenkling taler for, at man ændrer den nugældende praksis f.eks. på den måde, som Rigsadvokaten har foreslået.

På den anden side er det vigtigt, at bøder ikke har en sådan størrelse, at de bødefældte som følge af deres indtægtsforhold ikke vil være i stand til at betale bøderne. Endvidere gælder det, at bøder af samme størrelse alt andet lige er økonomisk mere byrdefulde for personer med meget lave indtægter end for økonomisk velstillede personer.

I en række hørings svar er der givet udtryk for betænkelighed ved at begrænse den gældende praksis i så vidt omfang, som Rigsadvokaten har foreslået.

På den baggrund finder Trafikministeriet, at der ikke på det foreliggende grundlag bør gennemføres ændringer ved lovgivning på dette punkt.

Trafikministeriet har herved bl.a. taget hensyn til, at forslaget til færre bødepositioner, jf. pkt. 5.1 ovenfor, vil føre til en vis forhøjelse af bøderne på færdselslovsområdet. Denne forhøjelse vil også få betydning for mindrebemidlede. En normalbøde, der i dag er på 800 kr., vil efter forslaget blive forhøjet til 1.000 kr. For den mindrebemidlede, der får bøden halveret, vil bøden således stige fra 400 kr. til 500 kr. Hvis ordningen helt blev fjernet, ville bøden for den mindrebemidlede stige fra 400 kr. i dag til 1.000 kr., dvs. en stigning på 600 kr., mens den for andre kun ville stige med 200 kr. (fra 800 til 1.000 kr.).